

Kaina 2 kap.

Vanaga Vidmantą — Anykščių buitinio gyventojų aptarnavimo kombinato avalynininką.

„K. d.“ inf.

3 Socialinis-politinis ir dvasinis tarybinės visuomenės tema vystymas ir partijos uždaviniai

Pradedant studijuoti duotą temą būtina pabrėžti, kad brandus socializmas — tai vientisa sistema, kuriai vystantis, vis glaudesnis darosi ekonomikos pažangos ryšys su socialine-politine ir dvasine visuomenės pažanga. Tuo paaiškinamas nuolatinis TSKP Centro Komiteto dėmesys tolesniam socialinės-klasinės struktūros ir nacionalinių santykių vystymui, naujo žmogaus formavimo, tarybinio valstybingumo ir demokratijos tobulinimo klausimams. Aktualioms socialinio-politinio ir dvasinio tarybinės visuomenės vystymo problemoms, partijos uždaviniais šiose sferose paskirtas specialus TSKP Centro Komiteto Ataskaitinio pranešimo XXVI suvažiavimui skyrius.

Užsiėmimuose šia tema nagrinėjami trys klausimai:

1. Socialinės-klasinės struktūros ir nacionalinių santykių vystymas.
2. Socialistinio gyvenimo būdo, naujo žmogaus formavimo materialinių ir dvasinių pagrindų stiprinimas.
3. TSRS Konstitucija ir to-

lesnis tarybinės politinės sistemos tobulinimas.

Pirmojo klausimo nagrinėjimą tikslinga pradėti aiškinimu, kad visuomenės struktūra suprantama kaip visuomenės klasių, socialinių grupių ir sluoksnių (jeigu tai socialinė-klasinė struktūra), tautų ir tautybių (jeigu tai nacionalinė struktūra), o taip pat ryšių tarp atitinkamų bendrijų ir tarpusavio santykių. Tos ar kitos struktūros vystymas objektyvus procesas, bet socializmo sąlygomis ne stichinis, o moksliskai valdomas, tobulėjantis. Komunistų partijai ir tarybinei valstybei kryptingai veikiant.

Suvažiavimo dokumentuose duota gili socialinės-klasinės struktūros ir nacionalinių santykių objektyvių tendencijų keitimosi analizė, o taip pat išnagrinėtos partijos socialinės ir nacionalinės politikos svarbiausios kryptys ir problemos šiuolaikiniame komunizmo kūrimo etape. Centrinė Tarybų Sąjungos socialinės-klasinės struktūros pasikeitimo tendencija — visų visuomenės klasių ir so-

cialinių grupių suartėjimo procesas. Jis tęsiasi septintame dešimtmetyje. Svarbų vaidmenį jame vaidina partijos ir valstybės politika. Ataskaitiniame pranešime padaryta išvada apie tai, kad mes palaipsniui žengiame į didį tikslą — sukūrimą tokių visuomenės, kurioje žmonės nebus susiskirstę į klases. Toliau įtikinamai parodyta, kas davė pagrindą tokioms išvadoms.

Pirmiausia didėja darbininkų klasių vaidmuo visuomenės gyvenime. Dabar sudaranti du trečdalius dirbančiųjų gyventojų, ji tapo ne tik gausiausia klase, bet ir darbo liaudies dauguma. Partiniuose, profesiniuose ir komjaunimo komitetuose, aukščiausiose ir vietiniuose valstybinės valdžios organuose vis daugėja darbininkų, ir partija mano, kad tai teisinga. Svarbiausi faktoriai, užtikrinantys darbininkų klasių vadovaujančio vaidmens didėjimą — jo idejinio-politinio brandumo, išsilavinimo ir profesinės kvalifikacijos augimas.

Anie tai nateikti duomenys TSKP CK Ataskaitiniame pranešime. Pageidautina juos papildyti savo respublikos, miesto, savo darbo kolektyvo skaičiais. Taip pat naudinga būtų klausytojams artimais pavyzdžiais pailustruoti pranešimo teiginį apie tai, kaip keitėsi pats mūsų laikų darbininko darbo pobūdis, kad šis darbas tampa vis daugiau intelektualiu.

Giliu permainingu valstietijos gyvenime, socialinėje kaimo struktūroje charakteristika duota Ataskaitiniame pranešime leidžia aiškiai pajusti pagrindinių klasių skirtumų, esminių skirtumų tarp miesto ir kaimo išnykimo kryptis. Tai — industrializuota žemės ūkio produktų gamyba, suartėjanti kolūkiečių darbas su darbininku, keičiantis profesinė-kvalifikacinė kaimo dirbančiųjų struktūra; dviejų socialistinių nuosavybės formų suartėjimas, tarnaujančių organizacijų, kuriose dalyvauja ir kolūkiai ir valstybinės įmonės, skaičiaus au-

gimas, kolūkiečių darbo organizavimo bei apmokėjimo formų kitimas, talkymas žemdirbiams tos pačios socialinio aprūpinimo sistemos, kuri nustatyta darbininkams ir tarnautojams; kultūrinių buitinių sąlygų gerinimas kaime; kolūkiečių, visų kaimo gyventojų bendrojo išsilavinimo lygio kilimas.

Šie pasikeitimai, konstatuojama CK Ataskaitiniame pranešime, yra tai, ką Leninas apibūdino kaip darbininko ir valstiečio socialinės padėties skirtumų panaikinimą. Kartu pranešime pažymėta, kad reikės dar daug pastangų, laiko ir lėšų, kad būtų visiškai įveikti esminiai skirtumai tarp miesto ir kaimo. Nagrinėjami kolūkinės valstietijos vystymo, kaimo vaizdo pakeitimo klausimai, turime panaudoti vietinę medžiagą, remtis žinomais mėsinių literatūros veikalais, kino filmais, pjesėmis, skirtomis kaimo gyvenimo problemoms.

Atkreipęs klausytojų dėmesį į Ataskaitinio pranešimo teiginį apie spartų inteligentijos skaičiaus didėjimą, apie jos vaidmens augimą visuomenės gyvenime propagandistas specialiai analizuoja klausimą apie esminių skirtumų tarp provincinio ir fizinio darbo įveikimą. Suvažiavimo medžiagoje nurodomos trys pagrindinės šio proceso kryptys. Pirmą, darbininkų ir kolūkiečių gamybinėje veikloje vis tampa įsijaujančiais ir protinis darbas. Antra, daugelis gamybininkų — racionalizatoriai ir išradėjai, straisninkai ir knygų autoriai, valstybės ir visuomenės veikėjai, tikrąja to žodžio prasme, aukštos kultūros žmonės, inteligentai. Trečia, trys ketvirtadaliai darbininkų ir daugiau kaip 60 procentų valstiečių turi aukštąjį bei vidurinį (pilną ir nepilną) išsilavinimą, vėksta spartus tų klasių kultūrinis-techninis suartėjimas su inteligentija. Kiekvieną iš šių pažymėtų kryptų pageidautina pailustruoti pavyzdžiais iš savo kolektyvų.

Labai svarbu išaiškinti

klausytojams pranešimo teiginį apie tai, kad beklasė visuomenės kūrimo proceso varomoji jėga, pasak Markso, „socialinis protas ir socialinė širdis“, buvo ir tebėra šiuolaikinė darbininkų klasė. Jos revoliucinė ideologija ir moralė, kolektyvinė psichologija, jos interesai ir idealai perima visą tarybinės visuomenės sluoksnius.

Labai svarbią teorinę reikšmę turi L. Brežnevo išvada, kad beklasė visuomenės struktūra susiformuoja iš esmės brandaus socializmo laikotarpiu. Ji — tolesnis marksistinės-lenininės teorijos apie beklasės visuomenės kūrimą gilinimas ir konkretizavimas. Salla to klausytojams naudanga išaiškinti, kad brandaus socializmo stadijoje išnykus skirtumams tarp darbininkų klasių ir kolūkinės valstietijos, dar nebus sukurta socialiniu požiūriu vieninga visuomenė. Esminių skirtumų tarp kaimo ir miesto ypač tarp fizinio ir protinio darbo išnykimas pareikalaus ilgesnių terminų ir tai įvyks, matyt, tik aukščiausioje komunizmo fazėje. TSKP CK Ataskaitiniame pranešime pažymėta, kad skirtumų tarp klasių nykimas kelia naujus uždavinius partijos socialinei politikai. Ji vis labiau sutelkiama įveikti skirtumams, esantiems už atskirų klasių ribų, spręsti problemoms, reikalaujančioms kuo atidžiau atsižvelgti į kiekvienos mūsų visuomenės grupės ypatumus. Ryšium su tuo rekomenduojama panaudojant vietinę medžiagą su klausytojais atsvarstyti klausimus, kaip suvienodinti socialinius skirtumus, taip sakant, teritorinius as-

pektus, sulaukiant žmonių gyvenimo sąlygų įvairiose šalies rajonuose; kaip pilniau panaudoti darbo jėgos resursus rajonuose, kuriuose yra darbo jėgos perteklius; kaip išspręsti demografinės politikos problemas, ypač pastutinių laikų paaugėjusią gyventojų skaičiaus problemą, kaip atsižvelgti į specifinius tokių socialinių demografinių grupių, kaip moterys, pensininkai, interesus. TSKP CK Ataskaitinio pranešimo išvados visais šiais klausimais konkretizuojamos Pagrindinėse TSRS ekonominių ir socialinių vystymo kryptyse.

Klausytojų susidomėjimą sukels partijos šiuolaikinės nacionalinės politikos problemos, nagrinėtos suvažiavime. Šios temos teorinius teiginius naudinga paremti resublikos, kolektyvo faktais ir pavyzdžiais. Ypatinę dėmesį rekomenduojama atkreipti į šias suvažiavimo išvadas ir politines direktyvas:

— nuolat stiprėja broliška mūsų dauginacionalinės Tėvynės tautų draugystė;

— partijos kursas — stiprinti kiekvienos respublikos materialinį ir dvasinį potencialą ir kartu jį maksimaliai panaudoti harmoningam visos šalies vystymui;

— tarybinių nacijų vienybė šiandien tvirta kaip niekada, tačiau tai, žinoma, nereikia, kad visi klausimai nacionalinių santykių srityje jau išspręsti. Yra nemaža problemų, reikalaujančių jautraus partijos dėmesio

ruskita 3 psl.

MAIŠTUOSE IR RAJONUOSE

DAUGIAU IR PATIKIMESNIŲ

Dešimtojo penkmečio metais Mažeikių J. Garliavo elektrotechnikos gamyklos pagrindiniai cechai persikėlė į naują korpusą. Metinė variklių gamyba padidėjo nuo 848 tūkstančių iki 1,3 milijono. Mažeikiuose pagaminti mikrovarikliai naudojami šaldytuvuose ir kitose buitines paskirties mašinose, kai kuriuos iš jų šalyje daro tik mažeikiečiai.

Šį penkmetį elektros variklių gamyba Mažeikiuose padidės daugiau kaip dešimtdaliu. O svarbiausias įmonės rūpestis, pažymi „Pergalės vėliava“, daryti juos dar geresnius, labiau patikimus. Glaudžiai bendradarbiaudami su vilniečiais mokslininkais, gamybininkais pastaraisiais metais kai kurių variklių svorį sumažino daugiau kaip trečdaliu ir kartu pagerino jų eksploatacines savybes. Beveik du trečdaliai mažeikiečių produkcijos dabar žymima kokybės ženklu.

DARBININKISKA GARANTIJA

Didelę paramą kaimo mechanizatoriams teikia Garliavos remonto mechaninės įmonės kolektyvas. Jo atliekamų darbų metinė apimtis dešimtajame penkmetyje išaugo nuo 3,9 iki 6,7 milijono rublių. Trys ketvirtadaliai prieaugio gauta, padidinus darbo našumą. Įmonėje išsiplėtė sąjūdis atlikti darbus su darbininkais kokybės ga-

rantija, beveik visi suremontuoti varikliai išleidžiami padidinto moteresurso. Pagal ketvirčių rodiklius, informuoja Kauno rajono „Komunizmo vėliava“, garliaviečiai per pastaruosius trejus metus šešis kartus tapo sąjunginio ir keturis kartus — respublikinio socialistinio lenktyniavimo nugalėtojais.

Vienoliktojo penkmečio metais labiausiai bus didinami galingų variklių SMD-62 remonto darbai. Penkmečio pabaigoje kasmet jų bus su taisoma iki trijų tūkstančių.

Kitamet Garliavoje pradedama statyti nauja traktorių remonto gamykla. Jos statybai šį penkmetį skiriama per 12 milijonų rublių.

DIRBTINĖS ODOS RIETIMAI

Įvairiais adresais iš Plungės dabar kas mėnesį išsiunčiama daugiau kaip po pusantro milijono kvadratinų metrų dirbtinės odos. Iš jos daromos įvairiausios galanterijos ir kitos plačiai vartojamos prekės.

Plungės dirbtinių odų gamyklos kolektyvas, rašo „Kibirkštis“, per pirmąjį šių metų ketvirtį pateikė viršplaninės produkcijos beveik už pusę milijono rublių. Valsybinis kokybės ženklas praejusiais metais buvo žymima 47,8 procento įmonės produkcijos, pagal šį rodiklį plungiečiai užėmė pirmą vietą sąjunginiame dirbtinių odų ir plėvelinių medžiagų pramonės susivienijime, o dabar penkiabriauis puošia jau 58,8 procento gaminių.

Vienoliktajame penkmetyje dirbtinių odų srautas iš Plungės padidės maždaug trečdaliu.

Respublikinis kino mechanikų sąskrydis

Praeitą savaitę Anykščių rajono kinų direkcijos geriausieji mechanikai buvo pakviesti į respublikinį kino mechanikų sąskrydį, tai Kavarsko kino teatro mechanikė R. Mulevičienė, Svėdų kaimo stacionaro mechanikas K. Morkūnas ir kilmų kino mechanikė O. Bartulienė. Buvo aptarti aktualūs klausimai, numatyti darbo gairės ateitį, priimtas kreipimasis į visus respublikos kino mechanikus.

Sąskrydžio dalyvių kelia-

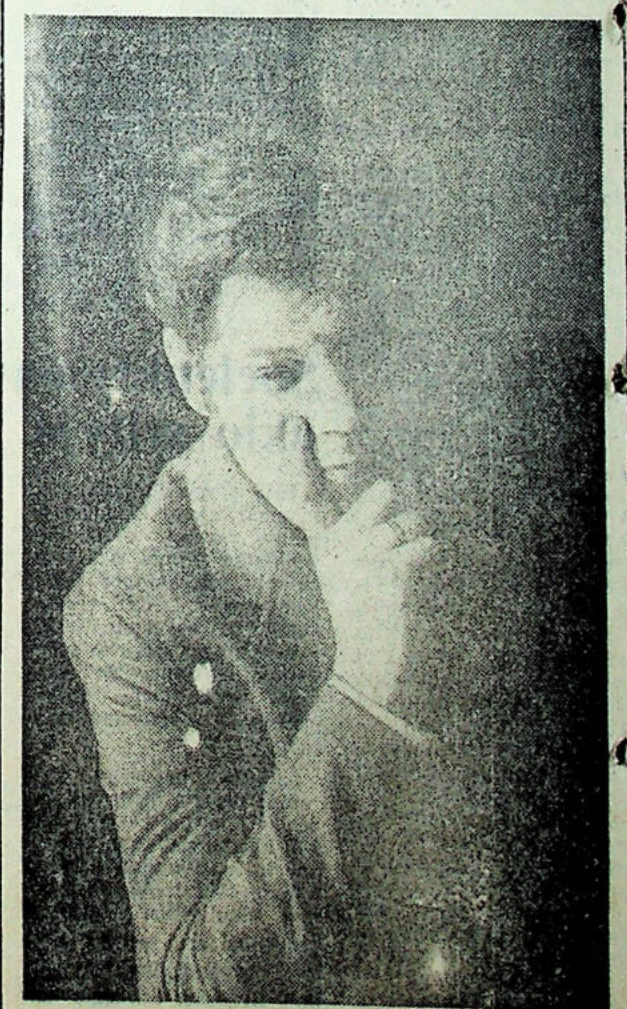
mos mintys, uždaviniai įpareigoja mūsų kino mechanikus, visus darbuotojus visokeriopai panaudoti kino meno komunistiniam darbo žmonių auklėjimui. Mums keliamas uždavinys — didinti kino seansų lankomumą, siekti aukšto gyventojų kultūrinio aptarnavimo, geros kino filmų demonstravimo kokybės.

St. Jastulionienė
Anykščių rajono kino direkcijos profsąjungos vietos komiteto pirmininkė

Literatų kūrybos vakaras

Rajono centrinės bibliotekos darbuotojos ėmėsi gražios iniciatyvos suruošti rajono literatų vakarą. Į biblioteką susirinko poezijos bičiuliai, kurie savo eilėraščius yra spausdinę mūsų laikraščio literatūrinuose puslapiuose. Tai „Nevežio“ kolūkio laukininkystės darbuotoja Domicele Juodžiūnaitė, Sodininkystės tarybinio ūkio sekretorė mašininkė Janina Cibienė, Kavarsko kultūros namų darbuotoja Janina Aleknavičienė, Svėdų kolūkio elektrikas Vytautas Lukošius, Autokelių valdybos meistras Aleksas Navickas, elmininkietis agronomas Mykolas Kasinkevičius. Svečiai skaitė savo eilėraščius, atsakinėjo į susitikimo dalyvių klausimus. Apie rajono literatų kūrybą kalbėjo „Kolektyvinio darbo“ redakcijos atsakingasis sekretorius V. Rakaitis. Savo mintimis apie vakaro svečių posmą dalijosi J. Biliūno vidurinės mokyklos mokytoja O. Jakimavičienė, bibliotekininkė R. Klimašauskaitė.

M. Eglėnaitė

Daug energijos ir sumanumo jaunosios kartos auklėjimui ir mokymui atiduoda Anykščių J. Biliūno vidurinės mokyklos direktorius komunistas Vaclovas Bražėnas.

Ilgametė pedagoginė patirtis, principingumas, reiklus požiūris į savo darbą jam padėjo suburti darnų mokyklos kolektyvą, sėkmingai įgyvendinti nūdienius liaudies švietimo uždavinius.

J. Junevičiaus nuotr.

**KOLEKTYVINIS
DARBAS**

2 psl. 1981. IV. 28

(ELTA)

Vilniaus plastmasinių dirbinių gamykla išleidžia daugiau kaip šimto pavadinimų plėšaus vartojimo gaminių. NUOTRAUKOJE: kontrolierė D. Larionova apžiūri naujus gaminius.

M. Baranausko (ELTA) nuotr.

SAJUNGINĮ KINO FESTIVALĮ PASITINKANT

Sąjunginis kino festivalis, jau apkelejęs beveik visas broliškas respublikas, šiais metais savo vėlavas iškels Tarybų Lietuvoje. Nuo gegužės 5 dienos Vilniuje ir Kaune įsijiebs konkursinių kino ekranų šviesos. Aple XIV sąjunginį kino festivalį, šią didžiulę kultūrinio gyvenimo šventę, ELTOS korespondentė V. Petrauskaitė papasakojo jos Organizacinio komiteto pirmininko pavaduotojas, Lietuvos TSR valstybinio kinematografijos komiteto pirmininkas A. BRAZAITIS.

Svarbiausias festivalio tikslas — susumuoti kinematografinių veiklos rezultatus, parodyti plačiai visuomenei visa tai, ką geriausio, reikšmingiausio mūsų kino menininkai yra sukūrę per praėjusius metus, numatyti darbo gaires ateitį. Šio festivalio konkursinėse peržiūrose bus parodyta daugiau kaip šimtas filmų, sukurty 37-ose šalies kino studijose. Vertinimo komisijos, į kurias įtraukti žymiausi šalies kino menininkai, teoretikai, visuomenės atstovai, išrinkti geriausios juostos, įvertinti reikšmingiausius scenarijus, operatoriaus, režisieriaus, aktorius, dailininko, kompozitoriaus darbus. Festivalio dalyvių laukia 30 prizų, kuriuos yra įsteigusi įvairios organizacijos, įmonės. Vaidybinių, dokumentinių bei mokslo populiarinio filmų konkursai

vyks Vilniuje, jaunimo, vaikų bei mūzikos — Kaune.

Festivalio konkursiniams ekranams pateikta daug brandžių, aukšto idėjinio ir meninio lygio kūrinių, ryškiai atskleidžiančių pagrindines tarybinio kino meno raišdos kryptis. Štai „Mosfilm“ studija festivaliui pateikė juostą „Arkliai brastose nekeičia“, kupiną pilietinio nerimo už mūsų dabartį ir ateitį, taip pat aštrių politinių filmų „Teheranas-43“, pastatytą drauge su prancūzų ir šveicarų kino menininkais. Dideliu visuomeniniu skambesiu pasižymi Leningrado kino meistrų vaidybinė juosta „Slaptas balsavimas“, gruzinų — „Tavo sūnus, žeme“, estų — „Miško žibuoklės“. Vyresniosios kartos režisierius, net kelių tarybinio kino menininkų kartų auklėtojas S. Gerasimovas supažindins su nauju savo kū-

rinu „Petro jaunystė“.

Tarybų Lietuvos kino meną XIV sąjunginiame kino festivalyje vaidybinių filmų grupėje reprezentuos dvi juostos: režisierių A. Griekvičiaus „Faktas“ ir A. Zebriūno „Kelionė į rojų“. Filmų „Faktas“, kurio scenarijų yra sukūręs žinomas dramaturgas ir kino režisierius V. Zalakevičius, perkelia žiūrovą į 1944 metus, į hitlerinų okupantų sudegintą Priešų kaimą, parodo, kaip jie gyveno paskutinę savo dieną. Autoriai aistringai demaskuoja fašizmo prigimtį, jo antihumanišką ideologiją.

„Kelionė į rojų“ vaizduoja kaizerinės Vokietijos okupuotą Mažąją Lietuvą. Scenarijaus autoriaus S. Saltenio, kuris rėmėsi H. Zudermano apysaka „Kelionė į Tilžę“, režisieriaus A. Zebriūno ir operatoriaus J. Gričiaus sukurtoje melodramoje asmeniniai pergyvenimai persipina su slogia nacionalinės priespaudos atmosfera, kuri vyravo tuo metu šiame krašte.

Filmų vaikams ir jaunimui konkursui pateiksime scenarijus V. Palčinskaitės ir režisieriaus A. Aramino juostą „Andrius“. Ji poetiškai kelia mūsų vaikų problemas, parodo auklėjamąją internacionalinės draugystės reikšmę jaunajai kartai.

Dokumentinių ir mokslo populiarinio filmų konkursui respublikai atstovaus A. Puipos ir V. Satkauskos juosta „Stasys Krassauskas. Mintys balsu“ ir R. Silino bei V. Starošo — „Post scriptum senam filmui“. Pirmojoje juostoje jamžintas žymaus mūsų dailininko, TSRS valstybinės premijos laureato S. Krassausko atminimas, antrojoje — įtaigiai, publicistiškai analizuojami kaimo jaunimo gyvenimo klausimai.

Sąjunginis kino festivalis mūsų respublikoje rengiamas pirmą kartą. Tai labai reikšmingas kultūrinio gyvenimo įvykis. Į šią šventę atvyks broliškųjų tarybinių respublikų ir visų socialistinių šalių kinematografinių delegacijų. Svečiai susipažins su mūsų respublika, jos laimėjimais, o žiūrovai turės galimybę pabendrauti su žymiausiais tarybinio kino meistras.

Nors emblema skelbia, kad festivalis vyks Vilniuje ir Kaune, iš tiesų jis apims visą respubliką. Miestuose ir rajonuose bus rengiamos įvairių šalies studijų dienos, žymiausių kino meistrų kūrybiniai vakarai, retrospektyvinės jų filmų peržiūros. Susitikimai su festivalio dalyviais vyks įmonėse, ūkiuose, mokslo ir mokymo įstaigose, kūrybinėse organizacijose.

Socialinis-politinis ir dvasinis tarybinės visuomenės vystymas ir partijos uždaviniai

Atkelti šį pasaulį

(suvažiavime tarp kitko buvo specialiai nagrinėjamos problemos, susijusios su tarybinių respublikų gyventojų daugiatais nacionalinėmis sudėtimis. Pabrėžtas būtinumas į tai atsižvelgti kadru politikoje, įvertinti specifinius nepagrindinių tautybių poreikius);

— partija pasisako prieš tendencijas dirbtinai naikinti nacionalinius ypatumus, bet lygiai taip pat į laiko neleistinų jų dirbtinį išpuolimą;

— šventa partijos pareiga — auklėti darbo žmones tarybinio patriotizmo ir socialistinio internacionalizmo dvasia, skiepyti jiems pasididžiavimą savo didžiąja tarybine Tėvyne;

— intensyvus ekonominis ir socialinis kiekvienos mūsų respublikos vystymasis sparčiau į visapusišką suartėjimą procesą, klesti ir viena kita praturtina nacionalinės kultūros, formuojasi vieningos tarybinės liaudies — naujos socialinės ir internacionalinės bendrijos kultūra;

— partija griežtai seka, kaip laikomasi šių lenininės nacionalinės politikos principų, jų mes neatsisakysime niekada!

Nagrinėjant antrą klausimą propagandistas turi įtraukti klausytojus į aktyvų gyvybinių problemų, jaunųjų visų tarybinių žmonių, susijusių su pagrindinėmis jų gyvenimo ir veiklos sąlygomis bei formomis, svarstymą. Tarp šių problemų TSKP CK Ataskaitiniame pranešime ypač išsiskiria: kūrybinio darbo turinio gilinimas, rankų darbo, mažai kvalifikuoto ir sunkaus fizinio darbo likvidavimas, socialistinio lenktyniavimo, kaip priemonės vystyti masių iniciatyvą, tobulinimas; nacionalinis rūpestis tarybinių žmonių darbo ir buities sąlygų gerinimu, įmonių, miestų ir kaimų socialiniu vystymu, santykiu paskirstymo

sferoje tobulinimas, kad materialinių ir moralinių paskatų sistema užtikrintų teisingą ir objektyvų kiekvieno darbo įvertinimą; būtinumas užkirsti visus kelius veltėdžiavimui, kyšininkavimui, spekuliacijai, nedarbo pajamoms, bei kokiems kėsiniams į socialistinę nuosavybę.

Visos šios problemos taip pat nušviečios Pagrindinėse TSRS ekonominio ir socialinio vystymo kryptyse, draugo N. Tichonovo pranešime, suvažiavimo delegatų pasisakymuose, randa konkretų atgarsį kiekvieno miesto, kaimo kolektyvo gyvenime. Svarbu, kad klausytojai atvirai, neapeidami aštrių temų, išsakytų savo kritines pastabas, pasiūlymus. Administracija, partinės ir visuomeninės organizacijos atsižvelgs į juos praktiniame darbe.

Tokių klausimų, kaip tolesnis visuomeninių fondų didinimas, tarybinių žmonių anūpinimo gyvenamuoju plotu gerinimas, liaudies švietimo tobulinimas, rūpinimasis gyventojų sveikata, sporto ir fizikultūros vystymas, pageidautina nagrinėti remiantis Pagrindinių TSRS ekonominio ir socialinio vystymo kryptų, draugo A. Tichonovo pranešimo daviniais. Svarstyti šias problemas rekomenduojama susiejant su miesto, kaimo, kuriame gyvena klausytojai, reikalais.

Suvažiavimas davė aiškų ir platų mūsų šalies literatūros ir meno vystymosi vaizdą, aukštai įvertino mūsų meninės inteligentijos veiklą. Tuo pačiu jis nurodė ir negatyvius reiškinius. Paaštrėjusios ideologinės kovos sąlygomis ypatingą reikšmę įgauna aiški klasinė menininko pozicija. „Partija, — pabrėžė drg. L. Brežnev, — nebuvo ir negali būti abejinga mūsų meno idėjiniam kryplingumui“.

Būtina išaiškinti klausytojams galias idėjas, pasakytas suvažiavime, ryšium su naujo žmogaus formavimu. Principine reikšmę turi teiginys

apie tai, kad auklėjimas sėkmingas tik tada, kai jis remiasi tvirtu socialinės ir ekonominės politikos pamatu. Suvažiavimas iškėlė aktyvaus, kryptingo asmenybės interesus bei poreikių formavimo problemą. Rekomenduojama išaiškinti klausytojams, kad šioje temoje esmingiausia sąžiningos kūrybingos pažiūros į darbą ugdymas.

Reikia atkreipti klausytojų dėmesį į Ataskaitinio pranešimo teiginius, skirtus tokiems aktualioms klausimams, kaip kova prieš egoizmą, miesčioniškumą, gošumą, abejingumą liaudies rūpesčiams ir reikalams, girtavimą.

Trečią šios temos klausimą rekomenduojama aiškinti klausytojams turint galvoje, kad tarybinės visuomenės politinės sistemos vystymo problemos buvo nagrinėtos praėjusiais metais, paruošiant ir priėmus naująją TSRS Konstituciją. Todėl pagrindinį dėmesį reikėtų skirti pasikeitimams politiniame gyvenime, priėmus naująją įstatymą, tiems uždaviniais, kurie keliama TSKP Ataskaitiniame pranešime įvairiems mūsų politinės sistemos institutams.

Suvažiavimas aukštai įvertino Liaudies deputatų tarybų, liaudies kontrolės, teisingumo, teismo, prokuratūros, tarybinės milicijos, valstybės saugumo organų darbą ir nurodė jų veiklos perspektyvas. Buvo pabrėžta, kad partija ir valstybė ne vienai dienai neišleido iš akių šalies gynybinės galios, jos Ginkluotųjų Pajėgų stiprinimo klausimą.

TSRS Konstitucija, pažymėta TSKP CK Ataskaitiniame pranešime, žymiai padidino tą vaidmenį, kuris tenka gilinant mūsų demokratiją visuomeninėms organizacijoms. Masiškausia iš jų — profesinės sąjungos. Jų uždaviniai ir teisės nepaprastai dideli. Tačiau kartais dar trūksta iniciatyvos naudojantis savo teisėmis. Ne visada profsąjungos būna atkaklios

kolektyvinių sutarčių vykdymo, darbo apsaugos klausimais, jos dar silpnai reaguoja į darbo įstatymų pažeidimus, biurokratizmo ir vilkinimo faktus.

Suvažiavimas pabrėžė, kad partija laiko profsąjungas savo patikimu ramsčiu masėse, galinčia priemone demokratijai gilinti.

Aukštai įvertinęs Lenino komjaunimo vaidmenį ir nuopelnus, partijos Centro Komitetas kartu išanalizavo jo darbo trūkumus auklėjant jaunimą. Ataskaitiniame pranešime pažymėta, kad padėti ugdyti politiškai aktyvių, išmanančių ir mylinčių darbą, mokačių dirbti, visada pasirėngusių ginti savo Tėvynę žmonių kartą — štai svarbiausias, pagrindinis komjaunimo uždavinys. Būtina kiekvienoje komjaunimo organizacijoje sudaryti gyvą kūrybinę atmosferą. Reikia, kad jie perduotų jaunimui savo patirtimą, dešimtmečių patikrintus mūsų įsitikinimus marksizmo-leninizmo teisumu.

Tamprame ryšyje su savo miesto, kaimo, kolektyvo gyvenimu užsiėmė reikia konkrečiai nagrinėti vietinių Tarybų darbo gerinimo, liaudies kontrolės veiklos aktyvinimo problemas.

Apibendrinti trečiąją temą klausimą galima Ataskaitinio pranešimo citata: „Suinteresuotumas bendru reikalu, gamybos vystymu, nuomonių sugretinimas atvira ir principinga kritika bei savikritika kiekvieno piliečio visuomeninio ir politinio aktyvumo skatinimas — tai tarybinės demokratijos, gyvos, veikiančios demokratijos esmė“.

Susiejant nagrinėjamas klausimas su mūsų respublikos gyvenimo sūfloma remtis Lietuvos Kompartijos XVIII suvažiavimo medžiaga, išspausdinta atskiru leidiniu (Vilnius, Mintis, 1981 m.) arba skelbta periodinėje spaudoje (Tiesa, 1981 m. sausio 30, 31 d. d.).

LKP RK politinio švietimo kabinetas

Iš teismo salės

PAMIRŠĘS TĖVO PAREIGAS

Į Anykščių liaudies teismo salę Algirdas Kiškis atėjo lydimas milicijos pareigūnų. Jau antrą kartą šis 38 metų vyras atsisėdo į teisiamųjų suolą. Antrą kartą už tą patį nusikaltimą. Už tai, kad pamiršo tėvo pareigas, piktybiškai vengė mokėti alimentus dviejų savo vaikų išlaikymui.

Ne vaikai renka sau tėvus. Jie niekuo nekalti, jei pasirodo, kad jų tėvas — pareigą ir sąžinę pamiršęs žmogus. Nuo mažų dienų jie jaučiasi nuskriausti prieš kitus vaikus jau vien tuo, kad kiti vaikšto su tėveliu, dirba kartu su juo, o jie tėvelio neturi. Nėra kam nei geru pažymiu pasigirti, nei paklausti, kaip varnėnams inkilėly sukalti. Tėvelis nežinia, nei kur gyvena, nei ką dirba, nežinia ir kaip jis atrodo, nes vaikai niekada nėra savo tėvo matę.

Sunku patikėti, kaip tėvui nė karto per dvyliką metų neatėjo noras nors kartą aplankyti savo paliktą šeimą, pasižiūrėti į savo vaikus, pamatyti, kokie jie išaugo. Tačiau A. Kiškui niekada nepabudo tėviškos pareigos jausmas pasidomėti, kaip vaikai gyvena, gal serga, gal jiems ko labai trūksta. Susiliktų gatvėje ir pračytų vieni kitų nepažinę. Svetimai.

Belgi vaikų širdys kupinos meilės mamai ir tėčiui. Taip norisi išsiskirti iš jų, juos mylėti. Tačiau už ką mylėti tėvą, jeigu jis slapstosi nuo vaiko, nedirba visuomenei naudingo darbo, kad tik nereikėtų mokėti vaikams alimentų, jeigu niekada jam neprabudo joks atsakomybės jausmas už savo vaikus, joks

rūpestis dėl jų neapsunkino tėvo širdies.

Tačiau vaikų teises gina įstatymas. LTSR Baudžiamasis kodeksas už piktybinį vengimą mokėti alimentus vaikų išlaikymui numato baudžiamąją atsakomybę. Algirdas Kiškis už tai, kad pamiršo tėvo pareigas savo vaikams, jau 1974 metais buvo nuteistas dviems metams laisvės atėmimo. Atlikęs bausmę, grįžęs iš kalėjimo, A. Kiškis buvo įsidarbines. Atrodė, gal jau susimąstė, kad kiekvienas žmogus turi ne tik teises, bet ir pareigas, padarė išvadas tolimiesiems savo gyvenimui. Tačiau nuo 1979 metų vėl niekur nedirbo, gyveno neprisiregistravęs, bastėsi be pastovios gyvenamos vietos. Kaip parodė liudininkai, kartais A. Kiškis dirbo privačiai, tačiau vaikų išlaikymu nesirūpino. Todėl Anykščių liaudies teismas, išnagrinėjęs bylą, nuteisė Algirdą Kiškį dviems metams laisvės atėmimo, atliekant bausmę griežto režimo patalose darbu kolonijoje. Bylos medžiagoje buvo nurodyta, kad A. Kiškis serga lėtiniu alkoholizmu. Todėl įkalinimo vietovėje jam paskirtas priverstinis gydymas nuo alkoholio.

Prieš teismo posėdį, kuriam buvo svarstoma A. Kiškio byla, buvo sukviešti tėvai, iš kurių priteisti alimentų vaikų išlaikymui, tačiau jie nereguliariai juos moka. Su šiais tėvais kalbėjosi rajono Liaudies teismo pirmininkas B. Pinelis. A. Kiškio byla ne vienam priminė, kad nevalia apleisti savo vaikus, pamiršti tėvo pareigas.

M. Telksnytė
Liaudies tarėja

KELIAI. MAŠINOS. ŽMONĖS.

Eismo saugumo apžiūra

Nuo gegužės 1 iki 30 dienos vyks Visasąjunginė pavasarinė eismo saugumo apžiūra. Apžiūros metu bus įgyvendinta visa eilė priemonių eismo saugumui kelti ir gatvėse sustiprinti. Keliuose nuolat kontroliuos eismą VAI ir kiti milicijos tarnybų darbuotojai, pasitelkę liaudies draugovinius, automagėjų draugijos narius. Ypač didelis dėmesys bus skiriamas tam, kad transporto priemonių vairuotojai važinėty teisingai pasirinkę greitį pagal kelio ir oro sąlygas. Be to, griežtai bus tikrinama, kad transporto priemonėmis nevažinėtų neblaivūs vairuotojai, nes kaip tik šitai ir nemokėjimas

ar nenoras pasirinkti saugų greitį yra daugumos avarijų priežastimi.

Eismo saugumo mėnesio metu bus patikrinta kelių būklė, ruošiami pokalbiai vairuotojams ir pėstiesiems. Daugelyje autoškėjų bus mediciniškai patikrinti išvyksta į darbą ir grįžtantieji iš jo vairuotojai.

Dideli uždaviniai numatyti automagėjų organizacijoms. Jos turės sustiprinti individualių transporto priemonių vairuotojų kontrolę, nes kaip tik dėl šios rūšies vairuotojų nedrausmingumo ir nepakankamo eismo taisyklių žinojimo įvyksta nemaža eismo nelaimių.

kaip vėliau rašė paslauskiniame VAI darbuotojams, išvažiavo parvežti vaikams pie- no. Kas tai buvo per pienas — dabar sunku nustatyti. Tik po kiek laiko paaiškėjo, kad S. Imbrasas vairuojamas sunkvežimis tą naktį su pie- nu ar be jo atsidūrė gri- vyje aukštyn ratais.

Tokiais atvejais apie įvykį vairuotojas privalo pranešti

autolnspekcljai. Tačiau S. Imbrasas to nepadarė ir vis- kas išaiškėjo tik todėl, kad sunkvežimis pasirodė taip sukultas, jog vargu ar be- galima jį suremontuoti.

Kad Jakiškio tarybiname ūkyje vairuotojai ir netgi traktorininkai gali kada no- ri pasiimti transporto prie- mones ir naudoti jas savo nuožiūra — ne naujiena. O reikėtų įvesti deramą trans- porto priemonių naudojimo tvarką. Tuomet nereikėtų kurti „pleniškų“ istorijų, ne- būtų daugom sunkvežimiai ir kitos transporto prie- mės.

Bėglis

Pensininkas iš Anykščių sodininkystės tarybinio ūkio Povilas Dulke. Anykščių mieste važiuodamas motocik- lu su priekaba, smarkiai už- kliudė stovinčius „Zigulius“ ir bandė pasprukti iš įvykio vietos. Budėje VAI darbuo- tojai jį sulaukė. Matydamas,

kad išsisukti nepavyks, jis ėmė aiškinti, kad nepajuto, jog atsitrenkė į automobilį...

Ką jis beaiškintų, o atsak- yti teks ir už eismo taisyk- lių pažeidimą, ir už apgadin- tus „Zigulius“.

J. Tamulis, P. Saltis

Išvažiavo pienelio...

Jakiškio tarybinio ūkio darbuotojas Saulius Imbra- sas žinomas kaip vienas ne- drausmingiausių vairuotojų. Dėl to, kad ūkyje nėra dera-

mos tvarkos, jis dažnai na- siima sunkvežimį ir tranko- si juo per naktis. Balandžio 12 d. apie 23 val. jis pasiėmė ūkio sunkvežimį GAZ-51 ir,

Ruošiantis „Bėk, bėk, žirgeli“ šventei

Pirmosioms „Bėk, bėk, žirgeli“ šventėms ruošdavosi tik Anykščių apylinkės ūkių meno saviveiklininkai. Sie- met šiai šventei ruošiasi saviveiklininkai iš viso rajono — tai Kavarsko, Kurklių, Troškūnų, Svėdasų, Janušavos, Raguvėlės, Leliūnų kultūros namų kaimo kapelės ir Svė- dasų, Trumbatiškio, Troškūnų, Kavarsko, Naujųjų Elmi- ninkų, Antaplaštakio ir Viešintų kultūros namų etnogra- finiai ansambliai.

Praėjusią savaitę minėti kolektyvai buvo susirinkę Anykščių kultūros rūmuose į pirmąsias bendras repetici- jas. Jos parodė, kad etnografiniai kolektyvai dirba tei- singa linkme, dainininkai repeticijų metu jau galėjo na- demonstruoti, ką yra išmokę. Tačiau su kaimo kapelomis reikalai prastesni. Kai kurie kolektyvai pirmajai repeti- cijai buvo dar visai nepasiruošę.

„Bėk, bėk, žirgeli“ šventė jau ne už kalnų. Ji nu- matyta birželio mėnesio antrajame savaitgalyje.

M. Kalnietis

SPORTAS

Spartakiadą pradėjo šauliai

Pirmieji rajono vasaros spartakiados varžybas pradė- jo Anykščių, Kavarsko, Troš- kūnų miestų ir kaimo gam- ybinių kolektyvų kulkinių šaudymo mėgėjai. Troškūnų vidurinės mokyklos šaudyk- loje varžėsi šiais metais re- kordinis komandų skaičius — net dvidešimt dvi.

Miestų kolektyvų tarpe nugalėtojais tapo Liaudies švietimo skyriaus darbuoto- jų komanda, kurią sudarė mokytojai E. Vingrienė, A. Masys ir S. Raščius. Antroji vieta atiteko Tarpkolūkinės statybos organizacijos ir tre- čio laipsnio diplomą buvo įteiktas Melioracijos statybos montavimo valdybos šau- liams. Asmeninėse varžybose pagal atskirus pratimus nu- galėtojais tapo S. Bulotaitė, V. Pociūnas (abu dirba

TSO) ir S. Raščius (Liau- diės švietimo skyriaus atsto- vas).

Kaimo gamybinių kolekty- vų grupėje, kur varžėsi 14 komandų, geriausių rezulta- tų pasiekė Troškūnų kaimo profesinės technikos mokyk- los Nr. 2 sportininkai, vado- vaujami A. Zemačio. Sekan- čias prizines vietas, pirmą kartą dalyvaujant vasaros spartakiados varžybose, ata- linkamai užėmė „Aušros“ kolū- kio ir Staškūniškio tary- binio ūkio šios sporto šakos mėgėjai.

Asmeninėse varžybose ra- jono vasaros spartakiados čempionais tapo D. Lingienė („Atžalyno“ kol.), V. Maž- vyla („Aušros“ kol.) ir V. Ambrazavičius (Svėdasų kol.). Dalyviai, iškovoje pri- zines vietas, buvo apdovano- ti atlinkamų laipsnių atmi- nimo žetonais ir diplomais.

Pravedant rajono vasaros spartakiados kulkinių šaudy- mo varžybas, daug pastangų įdėjo varžybų vyr. teisėjas B. Budreika ir Troškūnų vi- durinės mokyklos karinio pa- rengimo vadovas P. Zemle- kas.

J. Pajaujis

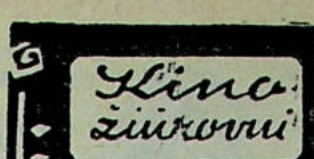
Futbolininkų varžybos Palangoje

Prieš pradėdant futbolo sezo- ną, Anykščių futbolininkai aštuonias dienas praei- do Palangoje. Ten jie žaidė futbolo rungtynes Palangos Juzės taurėi laimėti. Anykš- tėnų varžovais buvo Mažeikių „Atmosferos“ vienuolikė, kuriems „Anykštos“ koman- dos futbolininkai rungtynes pralaimėjo rezultatu 1:3. Pralaimėjo anykštėnai ir Ry- gos „Tarpedos“ bei Liepojos „Sveiniko“ antrosioms ko-

mandoms vienodu rezultatu 0:1. Telsių „Impulso“ futbo- lininkus Anykščių „Anykš- tos“ komanda įveikė rezul- tatu 2:0, o su Palangos „Jū- ra“ susitikimą laimėjo rezul- tatu 8:1.

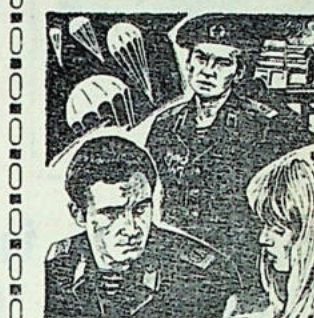
Gerai „Anykštos“ koman- doje žaidė puolėjai V. Leš- čius, K. Berezauskas; R. Bu- genis, vartininkas Br. Urbo- nas, III-čios vidurinės mo- kyklos auklėtinis S. Juodelis ir kiti.

A. Nemickas

„ATSKAITOS TASKAS“

Rašančius apie Tarybi- nę Armiją kino dramatur- gus pastaraisiais metais ypač domina desantinė kariuomenė. Ir neatsitiktinai kariai ir karinin- kams desantininkams bū- dingi visi geriausi išsi- vysčiusio žmogaus bei ka- rio bruožai. Patyrusio re- žisieriaus Viktoro Turovo ir scenarijų Vladimiro Akimovo bei Valentino Ježovo filme sudėtingi ir raiškūs charakteriai. O svarbiausia — čia kelia- ma labai reikšminga pro- blema: armija ne tik ug- do naujas karių savybes, bet sėkmingai taiso ir negatyvinius bruožus, įgytus dar „civiliniame gyvenime“. Moderni, ga- lina karinė technika ne- akimirklai neužgožia žmo- nių, jie džiaugiasi ir liū-

Sekantis „Kolektyvinio darbo“ numeris išels gegu- žės 1 dieną.

Redaktorius ST. VINCIONAS

Pirkėjų dėmesui

S. m. balandžio 30 d. pramoninių prekių parduotu- vės dirbs iki 20 val.
S. m. gegužės 1—2 dienomis:
1. Pramoninių prekių ir kaimo kasdieninės paklausos prekių parduotuvės gegužės 1 d. nedirbs, gegužės 2 d. pramoninių prekių parduotuvės nedirbs, o kaimo kasdi- eninės paklausos prekių parduotuvės dirbs nuo 14 val.
2. Maisto prekių parduotuvė „Voruta“ dirbs iki 18 val.
3. Maisto prekių parduotuvė „Gastronomas“ dirbs iki 19 val.
4. Kitos maisto prekių parduotuvės dirbs iki 15 val.
S. m. balandžio 30 d. 10 val. „Vorutos“ parduotuvės kulinarijos skyriuje, valgykloje-kavinėje „Du beržai“, ba- landžio 30 d. 11 val. Kavarsko ir Troškūnų kulinarijos parduotuvėse bus organizuojamos kulinarijos-konditerijos gaminių parodos-pardavimai.
Kviečiame atsilankyti.

Rajkoopsąjungos valdyba

Nuosirdžiai užjaučiame VYTAUTĄ KALUNDĄ, mylimam tėveliui mirus. „Gintaro“ kolūkio elektrikai	STASIUI JAKUBELIUI Tegu nuosirdžiai užjau- jautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mi- rus tėveliui. „Gintaro“ kolūkio Ja- nušavos gyvenvietės aštuonbučio namų gyventojai
EUGENIJAI VILNONIENEI Gilaus liūdesio valan- dą, mirus mylimai mam- tei, reiškiamie nuosirdžiai užjaujautą.	KAZIUI TAMOSIONIUI Gilaus liūdesio valan- dą, mirus mylimai sese- riui, nuosirdžiai užjaujau- tą reiškia Anykščių miesto Me- chanizatorių gatvės namo Nr. 8 gyvento- jai.
Skauzdiją gyvenimo va- landą, netekus brangios mamytės, nuosirdžiai už- jaučiame STASI GUDZE- VICIŲ.	Nuosirdžius užjaujautos žodžius skiriame ANO- LEI VITKONIENEI ir vaikams, mirus mylimam vyrui ir tėveliui. V. ir P. Karvėliai, G. Mikulėnai, K. ir A. Mateliai, A. ir V. Barčiai
„Aukštakalni“ kol- ūkio mechanizatoriai ir vairuotojai	STASIUI JAKUBELIUI Gilaus liūdesio valan- dą, mirus tėveliui, nuosir- džiai užjaujautą reiškia „Gintaro“ kolūkio vet. specialistai.

Rinko Panevėžio spaustuvės Anykščių skyrius, Pergalės 36. Spaudė Ukmergės spaus tuvė, J. Janonio 31. Spausdi- nama rotacine mašina. Indeksas 87262.
Išleista antradieniais ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusė „Pravdos“ formato. Tir. 11238 Užsak. Nr. 689

234930 Anykščiai, Sugalovo 29. Telefonai: redaktoriaus 5-14 74, red. pavaduotojo 5-18-46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laišų ir žemės ūkio skyrių 5-14-83

«Коллективные работы» («Коллективный труд») — орган Аникшяйского районного комитета КП Литвы и Аникшяйского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)